

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 392

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 22 august 2000

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 91 din 9 mai 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 ² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice	1-4	Decizia nr. 96 din 11 mai 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată	6-9
Decizia nr. 95 din 11 mai 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru țigarete, produse din tutun și băuturi alcoolice, prevederi modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 86/1998	4-6	Decizia nr. 100 din 30 mai 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate	9-11
		Decizia nr. 101 din 6 iunie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 21/1924 pentru persoanele juridice (Asociațiuni și Fundațiuni), precum și ale Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură	12-13
		Decizia nr. 130 din 4 iulie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate	14-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 91

din 9 mai 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător

Paula C. Pantea — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999, excepție ridicată de Societatea de Investiții

Financiare „Transilvania” — S.A. în Dosarul nr. 5.931/1999 al Tribunalului Sibiu.

La apelul nominal se constată lipsa părților: Societatea de Investiții Financiare „Transilvania” — S.A., Societatea Comercială „Independența” — S.A. și Fondul Proprietății de Stat — Direcția teritorială Sibiu, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, ca fiind inadmisibilă, deoarece a fost formulată într-o cauză privind cererea de radiere a mențiunii referitoare la majorarea de drept a capitalului social. Or, textul de lege ce formează obiectul excepției de neconstituționalitate nu privește procedura de radiere a unei mențiuni din registrul comerțului, ci fondul dreptului de a solicita înscrierea unei măsuri în registrul comerțului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 17 februarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 5.931/1999, **Tribunalul Sibiu a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice**, excepție ridicată de Societatea de Investiții Financiare „Transilvania” — S.A. din Sibiu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 99/1999, contravin următoarelor prevederi constituționale:

— art. 15 alin. (1), întrucât este încălcat dreptul acționarilor de a dispune cu privire la măsurile majore care se iau în societatea comercială;

— art. 15 alin. (2), deoarece măsurile privind privatizarea societăților comerciale, așa cum sunt prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, se aplică și societăților total sau parțial privatizate, privatizare care s-a efectuat cu mult înaintea apariției Legii nr. 99/1999;

— art. 21, întrucât atât drepturile, cât și interesele societății comerciale, în calitate de acționar, în ceea ce privește dreptul de administrare și de dispoziție, reglementate de Legea nr. 31/1990, sunt „total anulate prin excluderea căilor de apărare în justiție a acestor drepturi”;

— art. 41 alin. (2), ca urmare a introducerii de drept a terenurilor în capitalul social al societății peste voința și interesul acționarilor, cu valori impuse, care în majoritatea cazurilor sunt nereale.

De asemenea, conchide autorul excepției, soluția adoptată de Legea nr. 99/1999 modifică prevederile art. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, text care a fost declarat constituțional de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. 34/1998. Se ajunge, astfel, ca o prevedere legală declarată constituțională să fie modificată printr-o normă care este neconstituțională.

Tribunalul Sibiu, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât nu poate exista o interdicție pentru acționarul majoritar să își sporească participarea la capitalul social, pentru că în caz contrar s-ar încălca principiul libertății de voință.

Potrivit art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, deoarece majorarea de drept a capitalului social cu valoarea terenului pentru care s-a eliberat certificatul de atestare a dreptului de proprietate nu poate fi considerată neconstituțională, atâta timp cât nu are drept consecință încălcarea principiului ocrotirii egale, indiferent de titular, a proprietății private.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Excepția de neconstituționalitate privește dispozițiile art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, cu modificările și completările aduse prin Legea nr. 99/1999, care au următorul cuprins: „(1) *Capitalul social al societăților comerciale cărora li s-a eliberat certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor se majorează de drept cu valoarea terenurilor menționate în certificat.*

(2) *Administratorii sunt obligați să înregistreze majorarea capitalului social la registrul comerțului în termen de 60 de zile de la data emiterii certificatului, societatea comercială fiind scutită de plata taxelor și a oricăror alte obligații legate de această operațiune.*

(3) *În cazul în care eliberarea certificatului de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor nu a fost urmată, anterior privatizării, de majorarea corespunzătoare a capitalului social sau dacă certificatul se eliberează după privatizare, capitalul social se majorează de drept cu valoarea terenurilor, care va fi considerată aport în natură al statului sau al unei unități administrativ-teritoriale, după caz, în schimbul căruia se vor emite acțiuni suplimentare ce vor reveni de drept instituției publice implicate. Cumpărătorul are un drept de opțiune la cumpărarea de la instituția publică implicată, la un preț convenit în contractul inițial de vânzare a acțiunilor ori, în lipsa unei*

clauze în acest sens, la prețul plătit de cumpărător pentru pachetul inițial de acțiuni, reactualizat în conformitate cu prevederile normelor metodologice emise în aplicarea acestei ordonanțe de urgență, a unui număr de acțiuni suplimentare reprezentând un procent din acțiunile nou-emise egal cu cota de participare a cumpărătorului la capitalul social la data când s-a emis certificatul sau la data achiziționării pachetului inițial de acțiuni, după caz. Cumpărătorul își poate exercita această opțiune în termen de două luni de la data înregistrării majorării capitalului social. Transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor nou-emise are loc în momentul plății integrale a acțiunilor.

(4) Până la expirarea termenului de exercitare a dreptului de opțiune, drepturile de vot conferite de acțiunile emise în conformitate cu prevederile alin. (3) sunt suspendate.

(5) Adunarea generală care decide emiterea acțiunilor suplimentare corespunzătoare valorii terenului poate să hotărască convertirea automată a acestora în acțiuni preferențiale, cu dividend prioritar, fără drept de vot, pe data expirării termenului de exercitare a dreptului de opțiune ori, după caz, la data rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor.“

Autorul excepției consideră că sunt neconstituționale dispozițiile art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr. 99/1999, prin care se majorează de drept capitalul social al societăților comerciale supuse privatizării cu valoarea terenurilor pentru care s-a eliberat certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra acestor terenuri, constituite ca aport în natură al statului, deoarece încalcă dispozițiile constituționale ale art. 15 privind nereetroactivitatea legii, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și ale art. 41 alin. (2) privind ocrotirea proprietății private.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și urmează să fie respinsă.

I. O primă critică formulată de autorul excepției constă în aceea că dispozițiile art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999, încalcă prevederile art. 15 din Constituție, care prevăd: „(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.“

Se consideră că dispozițiile legale criticate încalcă dreptul acționarilor de a dispune cu privire la măsurile majore ce se iau în societate și totodată au un caracter retroactiv, deoarece se aplică și societăților parțial sau total privatizate înainte de intrarea în vigoare a legii.

Curtea Constituțională constată că aceste motive de neconstituționalitate nu pot fi reținute. Într-adevăr, dispozițiile art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999, nu încalcă prevederile art. 15 alin. (1) din Constituție, deoarece sunt respectate drepturile acționarilor de a hotărî asupra activității societăților, întrucât hotărârea de majorare a capitalului social cu valoarea terenurilor

pentru care s-a eliberat certificat de atestare a dreptului de proprietate s-a luat în adunarea generală extraordinară a societății, în speță, Societatea Comercială „Independența“ — S.A. Sibiu.

În ceea ce privește critica privind caracterul retroactiv al acestor dispoziții, Curtea constată că acestea nu conțin în sine nici o dispoziție cu caracter retroactiv, aplicându-se, potrivit art. 2 din această ordonanță: „a) vânzării de acțiuni la societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar, indiferent de numărul acțiunilor pe care le deține, inclusiv la societățile naționale, companiile naționale și celelalte societăți comerciale rezultate din reorganizarea regiilor autonome de interes național sau local;

b) vânzării de active ale regiilor autonome și ale societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, inclusiv ale companiilor naționale și ale societăților naționale ori ale celorlalte societăți comerciale rezultate din reorganizarea unei regii autonome de interes național sau local.“

II. Cea de-a doua critică formulată constă în aceea că dispozițiile art. 32² din această ordonanță încalcă dreptul fundamental al accesului liber la justiție, înscris în art. 21 din Constituție, text potrivit căruia: „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngradi exercitarea acestui drept.“ Se consideră că prin dispozițiile legale criticate atât dreptul de administrare, cât și cel de dispoziție, reglementate de Legea nr. 31/1990, „sunt anulate prin imposibilitatea folosirii tuturor căilor de apărare în justiție a acestor drepturi“.

Curtea constată că nici acest motiv de neconstituționalitate nu poate fi reținut, deoarece art. 32²⁹ din actul normativ criticat cuprinde căi de atac în justiție — cererea de anulare și opoziția — a căror soluționare este de competența curții de apel.

III. A treia critică se referă la încălcarea prevederilor art. 41 alin. (2) din Constituție, potrivit căror: „Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii nu pot dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor“. Se consideră că dispozițiile criticate creează o discriminare nejustificată între proprietatea privată a statului și proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice.

Analizând această critică se constată că, potrivit art. 32² alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999, capitalul social al societăților comerciale cărora li s-a eliberat certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor se majorează de drept cu valoarea terenurilor menționate în certificat, care va fi considerată ca aport în natură al statului sau al unei unități administrativ-teritoriale, după caz, la capitalul social al societății comerciale, în schimbul căruia se vor emite acțiuni suplimentare ce vor reveni de drept instituției publice implicate. Prin urmare, titularul dreptului de proprietate asupra terenurilor poate fi statul sau unitățile administrativ-teritoriale, denumite în lege

instituțiile publice implicate. Pe de altă parte, societatea comercială care deține acest teren pentru desfășurarea activității sale are numai drept de folosință.

IV. În sfârșit, cu privire la susținerea autorului excepției, potrivit căreia soluția adoptată de Legea nr. 99/1999 modifică prevederile art. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997, Curtea observă că nici aceasta nu poate fi primită. Într-adevăr, dispozițiile art. 35 din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale — care reglementează majorarea capitalului social cu valoarea terenurilor deținute de societățile comerciale ce se privatizează și atribuirea acțiunilor către Fondul Proprietății de Stat și ceilalți acționari — au fost abrogate expres prin Legea nr. 99/1999.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, 2, 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, modificată și completată prin Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, excepție ridicată de Societatea de Investiții Financiare „Transilvania” — S.A. în Dosarul nr. 5.931/1999 al Tribunalului Sibiu.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 mai 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 95

din 11 mai 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru țigarete, produse din tutun și băuturi alcoolice, prevederi modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 86/1998

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru țigarete, produse din tutun și băuturi alcoolice, prevederi modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 86/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială

„Caraiman Com” — S.R.L. din Cristești, județul Mureș, în Dosarul nr. 6.141/1999 al Judecătoriei Târgu Mureș.

La apelul nominal se constată lipsa părților: Societatea Comercială „Caraiman Com” — S.R.L. din Cristești, județul Mureș, și Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Mureș. Procedura este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, se dă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 februarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 6.141/1999, **Judecătoria Târgu Mureș a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 86/1998, prin care a fost modificat și completat art. 15**

alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995. Excepția a fost ridicată într-o cauză civilă privind soluționarea plângerii introduse de Societatea Comercială „Caraiman Com” — S.R.L. din Cristești, județul Mureș, împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, încheiat de comisarii Gărzii financiare, prin care reclamanta a fost sancționată cu amendă și confiscarea unor bunuri ca urmare a comercializării de bunuri cu timbre de marcare false.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că modificarea adusă art. 15 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 prin art. 1 pct. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 86/1998 este neconstituțională, deoarece aceasta s-a făcut printr-o ordonanță, iar nu prin lege, încălcându-se astfel dispozițiile art. 41 alin. (8) și ale art. 114 alin. (5) din Constituție. Se mai arată că, în consecință, această modificare, efectuată în condiții de neconstituționalitate, este de natură să extindă aria măsurilor sancționării aplicate pentru nemarcarea sau marcarea necorespunzătoare a produselor ce cad sub incidența ordonanței.

Judecătoria Târgu Mureș, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și își motivează punctul de vedere invocând instituția delegării legislative. De asemenea, instanța de judecată consideră că art. 1 pct. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 86/1998 nu contravine prevederilor art. 41 alin. (8) din Constituție.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „Caraiman Com” — S.R.L. din Cristești, județul Mureș, este neîntemeiată, întrucât sancționarea contravențiilor, inclusiv confiscarea bunurilor, nu încalcă prevederile constituționale ale art. 41 alin. (8), text care stabilește că „*Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii*”. Se menționează că Ordonanța Guvernului nr. 86/1998 a fost adoptată în baza Legii nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe. Prin această ordonanță Guvernul a instituit o normă cu putere de lege, aceasta fiind sensul delegării legislative, conform art. 114 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Excepția de neconstituționalitate are ca obiect dispozițiile art. 15 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru țigarete, produse din tutun și băuturi alcoolice, astfel cum au fost modificate și completate prin art. 1 pct. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 86/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 27 august 1998, text care prevede: „*Contravenția prevăzută la alin. 1 lit. a) se sancționează cu amendă de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei, confiscarea produselor nemarcate sau marcate necorespunzător și, după caz, anularea, de către autoritatea emitentă, a licenței de atestare a dreptului de marcare.*”

Autorul excepției susține că prin dispozițiile referitoare la confiscare sunt încălcate dispozițiile constituționale ale art. 41 alin. (8) și ale art. 114 alin. (5), care au următorul conținut:

— art. 41 alin. (8): „*Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.*”;

— art. 114 alin. (5): „*Aprobarea sau respingerea ordonanțelor se face printr-o lege în care vor fi cuprinse și ordonanțele ale căror efecte au încetat potrivit alineatului (3).*”

I. Examinând susținerea referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 41 alin. (8), Curtea Constituțională constată că aplicarea și executarea unei sancțiuni pecuniare, precum și măsura confiscării unor bunuri sau valori, deși determină în mod direct diminuarea patrimoniului celui sancționat, nu constituie totuși o încălcare a dispozițiilor constituționale privind ocrotirea proprietății private. Într-adevăr, conform art. 41 alin. (8) din Constituție, confiscarea bunurilor trebuie prevăzută de legea care califică o faptă, după caz, ca infracțiune ori contravenție. Această cerință este îndeplinită prin Ordonanța Guvernului nr. 23/1995. Astfel, art. 16 din ordonanță dispune că „*Prevederile prezentei ordonanțe se completează cu dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu excepția art. 25—27*”. Or, art. 8 alin. 1 din Legea nr. 32/1968 prevede: „*Sunt supuse confiscării, dacă confiscarea este prevăzută expres în actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției:*

a) *lucrurile produse din contravenție;*

b) *lucrurile care au servit la săvârșirea contravenției, dacă sunt ale contravenientului;*

c) *lucrurile dobândite prin săvârșirea contravenției, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate*”.

Desigur că împrejurarea dacă bunurile a căror confiscare s-a dispus de organul constatator au fost sau nu produse din contravenție, au servit sau nu la săvârșirea contravenției, au fost dobândite sau nu prin săvârșirea contravenției, precum și existența ori inexistența vinovăției făptuitorului constituie elemente ale stării de fapt, a căror stabilire, prin mijloacele legale de probă, cade în compe-

tența exclusivă a instanței de judecată, investită cu soluționarea litigiului, iar nu în competența Curții Constituționale, astfel cum rezultă din art. 2 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.

De altfel, asupra constituționalității dispozițiilor art. 15 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995, în raport cu prevederile constituționale cuprinse în art. 41 alin. (8), Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 56 din 13 aprilie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 222 din 20 mai 1999, stabilind că acest text de lege este, sub acest aspect, constituțional.

Această soluție își păstrează valabilitatea și în cauza de față, neexistând rațiuni pentru modificarea jurisprudenței Curții Constituționale, astfel că excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă sub acest aspect.

II. Referitor la critica de neconstituționalitate ce se aduce dispozițiilor art. 1 pct. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 86/1998, sub aspectul încălcării prevederilor art. 114 alin. (5) din Constituție, întrucât confiscarea a fost dispusă prin ordonanță, iar nu prin lege, Curtea constată că nici această critică nu poate fi primită.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 23/1995 privind instituirea sistemului de marcare pentru țigarete, produse din tutun și băuturi alcoolice, dispoziții modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 86/1998, excepție ridicată de Societatea Comercială „Caraiman Com” — S.R.L. din Cristești, județul Mureș, în Dosarul nr. 6.141/1999 al Judecătoriei Târgu Mureș.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 mai 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 96

din 11 mai 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător

Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, excepție ridicată de Societatea

Comercială „Daewoo Electronics România” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 3.412/1999 al Curții de Apel București — Secția comercială, având ca părți: autorul excepției, Societatea Comercială „Unirea” — S.A. din București și Societatea Comercială „Fracom” — S.R.L. din București.

La apelul nominal se prezintă Societatea Comercială „Fracom” — S.R.L. din București prin reprezentant, lipsind celelalte părți.

Magistratul-asistent învederează Curții Constituționale că, astfel cum rezultă din dovada de citare, Societatea Comercială „Daewoo Electronics România” — S.R.L. din București și-a schimbat sediul din bd. Lancu de Hunedoara nr. 8, et. 1, sectorul 1, fapt necomunicat nici Curții Constituționale și nici Curții de Apel București. Așa fiind, în conformitate cu prevederile art. 98 din Codul de procedură civilă, Curtea constată că procedura este legal îndeplinită față de toate părțile din dosar.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Societății Comerciale „Fracom” — S.R.L. din București pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ridicate, deoarece în urma modificării Legii nr. 64/1995 art. 59 este formulat în așa fel încât procedura falimentului să se poată desfășura cu celeritate. Or, autorul excepției, prin excepția ridicată, urmărește tergiversarea desfășurării procedurii de faliment.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca fiind inadmisibilă, a excepției ridicate, deoarece soluționarea cauzei la instanța de judecată nu depinde de prevederile legale criticate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 6 decembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.412/1999, **Curtea de Apel București — Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Daewoo Electronics România” — S.R.L. într-o cauză civilă având ca obiect judecarea recursului declarat de autorul excepției împotriva unei încheieri pronunțate de Tribunalul București.

În motivarea excepției se susține că prevederile art. 55 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995, modificată prin Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, contravin dispozițiilor art. 134 alin. (2) lit. a), precum și ale art. 135 alin. (1), (2), (3) și (6) din Constituție, deoarece, stabilind același termen pentru depunerea, în cadrul procedurii reorganizării judiciare și a falimentului, a unui eventual plan care prevede fie

reorganizarea și continuarea activității debitorului, fie lichidarea unor bunuri din averea acestuia, atât pentru debitor, cât și pentru creditor, lezează grav interesele celui din urmă. Creditorul este, în felul acesta, dezavantajat, întrucât nu se află în posesia documentelor referitoare la activitatea și la situația financiară a debitorului, de multe ori fiind împiedicat de neglijența sau de reaua-credință a debitorului ori de alte cauze independente de voința sa de a obține informațiile necesare pentru întocmirea unui plan viabil, pe baza căruia și-ar putea recupera creanțele integral sau în parte. Termenul de depunere a planului fiind prea scurt pentru creditor, iar nerespectarea lui fiind sancționată cu decăderea din drept, el poate suferi pierderi însemnate care se răsfrâng și asupra statului prin imposibilitatea de a-și mai putea recupera creanțele provenite din impozite și taxe. Se mai arată că în cauză se pune problema recuperării unor sume importante ale căror creditori sunt „o societate cu o investiție majoră pe piața românească și statul român, caz în care sunt nesocotite dispozițiile art. 134 lit. b) și ale art. 138 din Constituție, care garantează protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară”.

Instanța de judecată, exprimându-și opinia, apreciază că prevederile criticate nu sunt contrare Constituției, excepția de neconstituționalitate fiind nefundată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, consideră că dispozițiile art. 59 alin. (5) din Legea nr. 64/1995, republicată, sunt constituționale. Referitor la aspectul privind eventuala neglijență sau rea-credință a debitorului, prin care acesta îl împiedică pe creditor să depună planul în termen legal, se arată că aceasta „reprezintă, înainte de toate, o problemă de aplicare corectă a Legii nr. 64/1995, republicată, iar nu una de constituționalitate”. Se consideră, totodată, că termenul de 30 de zile ce poate fi prelungit cu încă 60 de zile „este rezonabil de lung”, iar creditorul „are la dispoziție mijloace procesuale pentru a impune o conduită corectă din partea debitorului”.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, în speță, termenul de 150 de zile pentru întocmirea și depunerea planului, prevăzut în vechea formă a art. 55 alin. (4) din Legea nr. 64/1995, s-a împlinit anterior modificării acestui text de lege prin scurtarea termenului. Pe fond, Guvernul apreciază că susținerile autorului excepției sunt neîntemeiate, pe de o parte, pentru că stabilirea termenelor este un atribut exclusiv al legiuitorului, iar pe de altă parte, pentru că prevederile art. 128 din Legea

nr. 64/1995, republicată, se întregesc cu dispozițiile Codului de procedură civilă, pe baza cărora partea care este decăzută din termen din cauze independente de voința sa ori ca urmare a conduitei rău-intenționate a părții adverse poate cere repunerea în termen sau aplicarea de sancțiuni față de cealaltă parte.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Având în vedere dispozițiile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit cărora *„Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei”*, Curtea constată că nu a fost legal sesizată în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate ridicate.

Într-adevăr, din examinarea încheierii prin care a fost sesizată Curtea Constituțională, precum și a susținerilor autorului excepției formulate în dosarul cauzei rezultă că sunt criticate prevederile art. 55 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 99/1999. Ca urmare a republicării Legii nr. 64/1995 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 608 din 13 decembrie 1999, dându-se textelor o nouă numerotare, obiectul excepției îl constituie prevederile art. 59 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, având următorul conținut: *„(4) Planul va trebui să fie propus în termen de 30 de zile de la data deschiderii procedurii. Termenul poate fi prelungit de judecătorul-sindic cu cel mult 60 de zile.*

(5) Nerespectarea termenelor prevăzute la alin. (4) conduce la decăderea părților din dreptul de a depune un plan de reorganizare sau de lichidare și, ca urmare, la trecerea, din dispoziția tribunalului, la procedura falimentului.”

Autorul excepției critică aceste prevederi, deoarece au redus termenul stabilit pentru depunerea planului de reorganizare sau de lichidare, cu caracter de decădere din drept, de la 60 de zile, cât era inițial și care putea fi prelungit cu încă 90 de zile, la 30 de zile, termen care poate fi prelungit cu cel mult 60 de zile.

Analizând actele dosarului, Curtea Constituțională constată că în speță Societatea Comercială „Daewoo

Electronics România” — S.R.L. din București a introdus la Tribunalul București — Secția comercială o acțiune prin care a solicitat declanșarea procedurii reorganizării judiciare și a falimentului împotriva debitorului Societatea Comercială „Fracom” — S.R.L. Contestația formulată de debitor în privința acestei cereri a fost respinsă de tribunal la 12 ianuarie 1999, dată la care s-a declanșat procedura reorganizării judiciare și a început să curgă termenul pentru depunerea, de către oricare dintre părți, a unui eventual plan de reorganizare sau de lichidare. Acest termen, conform reglementării legale în vigoare în perioada respectivă, a fost de 60 de zile, putând fi prelungit cu cel mult 90 de zile, deci în total 150 de zile. Însă, chiar și termenul maxim de 150 de zile s-a împlinit la data de 14 iunie 1999. Autorul excepției a solicitat judecătorului-sindic, la 12 august 1999, acordarea a încă unui termen de 60 de zile pentru întocmirea și depunerea planului de reorganizare. Cererea a fost respinsă prin Încheierea din 8 septembrie 1999, pronunțată de judecătorul-sindic și recurată de autorul excepției. În această situație reducerea termenului pentru propunerea planului la 30 de zile, care poate fi prelungit, eventual, cu cel mult 60 de zile, termen aplicabil de la data de 27 mai 1999, data intrării în vigoare a legii de modificare a Legii nr. 64/1995, nu are nici o relevanță în soluționarea cauzei în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, termenul de decădere fiind împlinit anterior.

Caracterul nerelevant al dispozițiilor legale criticate de autorul excepției în soluționarea cauzei constituie o cauză de inadmisibilitate a acesteia, situație în care, potrivit art. 23 alin. (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, instanța de judecată avea obligația să respingă excepția printr-o încheiere motivată, fără să mai sesizeze Curtea Constituțională. De aceea, Curtea, fiind sesizată cu o excepție de neconstituționalitate inadmisibilă, urmează să o respingă.

În ceea ce privește stabilirea și aprecierea cauzelor din care autorul excepției a pierdut termenul și a decăzut din drept, Curtea constată că acestea constituie situații de fapt ce urmează să fie stabilite, iar problemele să fie soluționate în conformitate cu prevederile Legii nr. 64/1995 și cu cele ale Codului de procedură civilă. Aceasta intră însă în competența exclusivă a instanței de judecată, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, *„În exercitarea controlului, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului. De asemenea, Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției”*.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 59 alin. (4) și (5) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „Daewoo Electronics România” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 3.412/1999 al Curții de Apel București — Secția comercială.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 mai 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 100

din 30 mai 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Mariana Trofimescu	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate, excepție ridicată de Societatea Comercială „Bucur Obor” — S.A. din București în Dosarul nr. 5.314/1999 al Tribunalului București — Secția IV civilă, având ca părți pe autorul excepției și pe Floarea Ghinea.

La apelul nominal a răspuns autorul excepției, Societatea Comercială „Bucur Obor” — S.A. din București, prin avocat Matei Lieanu și Floarea Ghinea.

Autorul excepției pune concluzii de admitere a excepției ridicate, deoarece prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991, care instituie protecția legală a liderului de sindicat, fac referire numai la calitatea acestuia de salariat, fără să distingă între salariatul-lider de sindicat și cel care a fost reîncadrat după pensionare. Liderul de sindicat poate fi reîncadrat după pensionare. Acesta însă trebuie să

aducă o contribuție substanțială la realizarea profitului de către angajator. În asemenea condiții, obligarea prin lege a întreprinzătorului de a menține în activitate un salariat reîncadrat după pensionare, cu privire la care există o prezumție legală de incapacitate de muncă în raport cu vârsta biologică a acestuia, creează o situație privilegiată în favoarea liderului sindical pensionar.

Reprezentantul Ministerului Public consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. Art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 instituie o protecție legală pentru liderii de sindicat. Întrucât textul de lege prevede modificarea sau desfacerea contractului de muncă numai pentru motive neimputabile reprezentanților aleși în organele de conducere ale sindicatelor, pe care le lasă la aprecierea angajatorului, acest text nu poate fi considerat neconstituțional.

Floarea Ghinea solicită respingerea excepției, precizând că pensionarea sa a fost aprobată de conducerea unității tocmai datorită capacității sale de muncă.

Având cuvântul, în replică, apărătorul autorului excepției precizează că Societatea Comercială „Bucur Obor” — S.A. este o societate comercială cu capital privat. În aceste condiții, forța de muncă trebuie selectată astfel încât să se prezinte acționarilor profitul maxim.

Reprezentantul Ministerului Public, în replică, menționează că orice salariat care se pensionează poate fi reîncadrat. Aceasta însă este lăsată la aprecierea angajatorului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 2 decembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 5.314/1999, **Tribunalul București — Secția IV civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Bucur Obor” — S.A. din București, având ca obiect judecarea apelului declarat de autorul excepției împotriva unei sentințe civile prin care s-a admis contestația formulată de Ghinea Floarea împotriva deciziei de desfacere a contractului de muncă, emisă de Societatea Comercială „Bucur Obor” — S.A. din București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 contravin dispozițiilor art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Constituție, pentru următoarele argumente:

– capacitatea unei persoane de a conduce o organizație sindicală nu poate fi sinonimă cu capacitatea reglementată în dreptul muncii. Ca atare, „Legea nr. 3/1977 instituie o incapacitate legală de a presta o activitate salarizată pentru persoanele care au împlinit vârsta de pensionare. Aceste persoane vor putea fi menținute ori reangajate în muncă, însă numai pe perioada în care pensionarul-salariat se dovedește capabil din punct de vedere biologic să desfășoare activitatea pentru care este remunerat”. În aceste condiții, se arată în continuare, obligarea prin lege a întreprinzătorului de a-și asuma riscul activității prin menținerea în funcție a unui salariat „pentru care Legea nr. 3/1977 instituie o prezumție de incapacitate de muncă, având în vedere vârsta biologică a acestuia, nu înseamnă altceva decât o gravă și neconstituțională imixtiune și o denaturare a principiilor economiei de piață și a libertății comerțului”.

Art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991, consideră autorul excepției, instituie protecția legală a liderului de sindicat, referindu-se numai la calitatea acestuia de salariat. Însă liderul de sindicat angajat la unitatea unde s-a constituit sindicatul poate fi reangajat după pensionare, cumulând, în acest fel, salariul cu pensia. Întrucât art. 11 alin. (1) din lege nu distinge în acest sens, ar urma ca și salariatul-pensionar, lider de sindicat, să beneficieze de protecția legii și, ca urmare, de transformarea contractului individual de muncă al acestuia într-un contract pe viață.

Tribunalul București — Secția IV civilă, exprimându-și opinia, a apreciat că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, motivând că prin textul de lege criticat s-a instituit o măsură de protecție a reprezentanților aleși în organele de conducere ale sindicatului, care nu contravine principiului economiei de piață și libertății comerțului. Astfel, nu se poate modifica ori desface contractul de muncă pentru motive neimputabile pe care legea le lasă la aprecierea angajatorului, însă se poate proceda la modificarea sau desfacerea contractului de muncă pentru motive imputabile, angajatorul nefiind astfel obligat să mențină în funcție un salariat, lider de sindicat, care nu este apt să desfășoare o activitate salarizată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția este nefondată, întrucât prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 nu contravin dispozițiilor art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Constituție, deoarece „nu împiedică conducerea societăților comerciale să dispună cu privire la personalul acestora, în cadrul organizării sau reorganizării societăților comerciale pe care le conduc”. Dispozițiile legale criticate au semnificația unor măsuri de protecție, iar în lipsa acestora societățile comerciale ar putea exercita presiuni asupra reprezentanților sindicali, împiedicându-i să își îndeplinească rolul de apărători ai intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și că este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Din examinarea încheierii prin care a fost sesizată Curtea Constituțională, precum și a susținerilor autorului excepției formulate în dosarul cauzei, rezultă că obiectul excepției îl constituie prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 7 august 1991, potrivit căreia *„Reprezentanților aleși în organele de conducere ale sindicatelor, precum și persoanelor care au deținut o astfel de funcție, în termen de un an de la încetarea mandatului nu li se poate modifica sau desface contractul de muncă pentru motive neimputabile lor pe care legea le lasă la aprecierea celui care angajează, decât cu acordul organului colectiv de conducere ales al sindicatului“.*

În motivarea excepției se susține că aceste reglementări contravin dispozițiilor art. 134 alin. (1) din Constituție, potrivit căreia *„Economia României este economie de piață“*, precum și celor ale art. 134 alin. (2) lit. a) din Constituție, care prevăd că *„Statul trebuie să asigure: a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție“.*

1. Examinând critica formulată de autorul excepției, Curtea constată că prevederile considerate neconstituționale nu contravin în nici un mod principiului constituțional al economiei de piață, principiu care implică, între alte condiții esențiale, libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, precum și crearea unui cadru corespunzător pentru afirmarea și valorificarea cu șanse egale a tuturor factorilor de producție. Instituirea protecției legale pentru reprezentanții aleși în organele de conducere ale sindicatelor nu contravine libertății comerțului, ci, dimpotrivă, aceasta este necesară pentru buna organizare și funcționare a unei societăți comerciale, într-o structură care să asigure desfășurarea activității sindicatului, potrivit scopului înființării lui. Această protecție legală acordată reprezentanților sindicali urmărește, în realitate, asigurarea unei poziții de egalitate între sindicat, pe de o parte, și societatea comercială în care acesta își desfășoară activitatea, pe de altă parte, în calitate de părți ale contractului de muncă. În lipsa unor

asemenea garanții, societatea comercială ar avea la dispoziție un puternic mijloc de presiune asupra reprezentanților sindicali, fapt care i-ar putea pune pe aceștia în imposibilitatea îndeplinirii activității lor specifice, astfel cum este prevăzută în art. 9 din Constituție.

2. În legătură cu prevederile cuprinse în art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 referitoare la protejarea liderilor sindicali, Curtea observă că acestea sunt în concordanță cu reglementările convențiilor internaționale în domeniul relațiilor de muncă, la care România este parte. În acest sens pot fi menționate prevederile Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 87/1948 privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical, precum și Convenția nr. 135/1971 privind protecția reprezentanților lucrătorilor din întreprinderi și înlesnirile ce se acordă acestora. În conformitate cu art. 1 din această convenție, *„Reprezentanții lucrătorilor din întreprindere trebuie să beneficieze de o protecție eficace contra tuturor măsurilor care ar putea să le aducă prejudicii, inclusiv concedierea și activitatea lor de reprezentanți ai lucrătorilor, afilierea lor sindicală sau participarea lor la activități sindicale, în măsura în care acționează conform legilor, convențiilor colective sau altor angajamente convenționale în vigoare“.*

Dispozițiile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 nu fac altceva decât să dea expresie acestor cerințe cuprinse în convențiile sus-menționate.

3. În legătură cu susținerile autorului excepției privind faptul că unele concepte legale nu sunt definite cu precizie de către legiuitor, Curtea constată că acest aspect nu este unul de constituționalitate; el privește interpretarea pe care instanța de judecată o dă textului în procesul aplicării legii și soluționării litigiului dedus în fața sa.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate, excepție ridicată de Societatea Comercială „Bucur Obor“ — S.A. din București în Dosarul nr. 5.314/1999 al Tribunalului București — Secția IV civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 30 mai 2000.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 101

din 6 iunie 2000

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 21/1924
pentru persoanele juridice (Asociațiuni și Fundațiuni), precum și ale Legii nr. 36/1991
privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură**

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Mariana Trofimescu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 21/1924 pentru persoanele juridice (Asociațiuni și Fundațiuni) și ale Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, excepție ridicată de Sanda-Maria Mitrofanovici în Dosarul nr. 6.496/1999 al Judecătoriei Buzău.

La apelul nominal Sanda-Maria Mitrofanovici este reprezentată de avocatul Gheorghe Culicovschi. Lipsesc celelalte părți, Asociația agricolă „Înfrățirea” din Gherășeni și Consiliul local al comunei Gherășeni, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul autoarei excepției referă asupra punctului de vedere al Guvernului și asupra opiniei exprimate de instanța de judecată, în sensul că acestea nu sunt întemeiate. În continuare, arată că excepția are ca principal scop combaterea practicii prin care dreptul constituțional al părților de a fi asistate sau reprezentate, în cursul proceselor, de avocați, aleși sau numiți, nu este respectat, ceea ce, potrivit dispozițiilor Legii nr. 92/1992 și ale Legii nr. 51/1995, constituie infracțiune. De asemenea, semnalează că, de regulă, instanțele de judecată resping cererile de sesizare a Curții Constituționale. De aceea propune, *de lege ferenda*, instituirea unei căi extraordinare de atac în aceste cazuri. Solicită ca, în decizia care se va pronunța, „să se reproducă raportul întocmit în cauză” și „să se constate că excepția a rămas fără obiect, așa cum s-a procedat în alte cazuri precedente”. În final, pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public arată că din actele și lucrările dosarului nu se poate reține că s-a apelat la serviciile avocațiale sau că instanța de judecată a respins vreo cerere formulată în acest sens. Consideră că propunerile făcute de reprezentantul autoarei excepției exced prezentei cauze. Referitor la neconcordanțele dintre dispozițiile legilor invocate în susținerea excepției, apreciază că nu constituie motiv de neconstituționalitate. În final, apreciind că excepția ridicată nu se justifică în raport cu prevederile constituționale ale art. 24 alin. (2), solicită respingerea acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 30 noiembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 6.496/1999, **Judecătoria Buzău a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 21/1924 pentru persoanele juridice (Asociațiuni și Fundațiuni) și ale Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură.** Excepția a fost ridicată de Sanda-Maria Mitrofanovici, reclamantă într-o cauză civilă ce are ca obiect constatarea nulității unui act juridic.

Autoarea excepției solicită constatarea neconstituționalității dispozițiilor celor două legi „în măsura în care se interpretează în sensul că, în virtutea lor, organizațiile federale ale agricultorilor asociați din județul Buzău pot reprezenta în justiție societățile agricole fără ca prin aceasta să se încalce dispoziția art. 24 alin. (2) din Constituția României, conform căreia în tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat ales sau numit din oficiu, dispozițiile art. 7 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, conform cărora în tot parcursul procesului părțile au dreptul să fie reprezentate sau, după caz, asistate de apărător, a dispozițiilor art. 1 alin. 2 și art. 22 din Legea nr. 51/1995 privind exercitarea profesiei de avocat, conform cărora aceasta se exercită numai de membrii barourilor și exercitarea oricăror activități de asistență juridică specifice profesiei de avocat de către persoana care nu este înscrisă în tabloul avocaților, constituie infracțiune și se sancționează conform legii penale”.

Judecătoria Buzău, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată în cauză este nefondată, deoarece, „practic, în fața instanței de judecată s-a invocat nelegalitatea” constând în reprezentarea societății agricole pârâte de către o persoană ce nu are calitatea de avocat sau pe cea de jurisconsult angajat. În continuare, arată că Federala Agricultorilor Asociați din România are bază legală de constituire, anume dispozițiile Legii nr. 36/1991 și ale Legii nr. 31/1990, coroborate cu cele ale Legii nr. 21/1924.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, dat fiind că din motivarea excepției nu rezultă care sunt dispozițiile legale ce ar contraveni unor principii sau prevederi constituționale. Ar fi vorba despre dispoziții legale cuprinse în

cele două legi criticate, care ar putea fi determinate doar prin sensul pe care acestea îl pot dobândi prin interpretarea lor. Or, se arată în continuare, interpretarea legii este de competența instanțelor judecătorești, iar Curtea Constituțională nu li se poate substitui.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Excepția de neconstituționalitate vizează întreg conținutul Legii nr. 21/1924 și al Legii nr. 36/1991, astfel că, fiind legal sesizată, Curtea Constituțională urmează, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1 alin. (1), al art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să se pronunțe asupra constituționalității dispozițiilor acestor legi, care, deși preconstituționale, produc efecte după intrarea în vigoare a Constituției din 1991.

După cum s-a arătat, autoarea excepției solicită să se constate neconstituționalitatea dispozițiilor celor două legi în măsura în care se interpretează că organizațiile federale ale agricultorilor asociați pot reprezenta în justiție societățile agricole, fără ca prin aceasta să se încalce dispoziția art. 24 alin. (2) din Constituția României, conform căreia în tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat ales sau numit din oficiu.

Deși la data sesizării Curții Constituționale Legea nr. 21/1924 era în vigoare, potrivit art. 86 coroborat cu art. 78 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, această lege a fost abrogată. Având în vedere că un text abrogat nu mai poate face obiectul controlului de constituționalitate, în temeiul art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor acestei legi a devenit inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 21/1924 pentru persoanele juridice (Asociațiuni și Fundațiuni), excepție ridicată de Sanda-Maria Mitrofanovici în Dosarul nr. 6.496/1999 al Judecătoriei Buzău.

2. Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 iunie 2000.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Examinând și pe fond excepția, Curtea constată că art. 102—104 din Legea nr. 21/1924, care se refereau la uniuni, federații sau grupări de persoane juridice, nu reglementau reprezentarea în justiție a asociațiilor de către uniunile, federațiile sau alte grupări din care asociațiile făceau parte.

De altfel, în cauză fiind vorba despre o așa-zisă reprezentare în justiție a unei societăți agricole de către o organizație federală a agricultorilor, prevederile legale referitoare la asociații nu aveau cum să facă obiectul excepției de neconstituționalitate, de vreme ce societățile agricole sunt, astfel cum rezultă din art. 5 al Legii nr. 36/1991, societăți private cu scop lucrativ, iar nu asociații fără scop patrimonial. Procedura de constituire a societăților agricole este reglementată prin Legea nr. 36/1991, iar nu prin normele legale privind asociațiile și fundațiile. Așa fiind, Legea nr. 21/1924 nu putea fi avută în vedere în legătură cu aspecte juridice privind statutul juridic al societăților agricole, iar acest lucru este pe deplin valabil și în ceea ce privește Ordonanța Guvernului nr. 26/2000. Reglementările referitoare la asociațiile fără scop patrimonial nu se aplică societăților agricole, de vreme ce acestea au caracter lucrativ.

De asemenea, nici Legea nr. 36/1991 nu face referire la afilierea societăților agricole la o „federală” care să aibă vocația de a le reprezenta în justiție.

Așa fiind, Curtea nu poate reține că vreo dispoziție din legile criticate ar fi în contradicție cu art. 24 alin. (2) din Constituție, referitor la dreptul părților de a fi asistate în tot cursul procesului de un avocat ales sau numit. Nici din datele dosarului nu rezultă în nici un fel cum anume legile a căror constituționalitate este contestată ar fi paralizat dreptul societății agricole de a beneficia, potrivit Constituției, de serviciile unui avocat.

În fine, neconcordanțele dintre legile nr. 21/1924 și nr. 36/1991, pe de o parte, și dispozițiile cuprinse în legile nr. 30/1991, nr. 92/1992 și nr. 51/1995, pe de altă parte, nu constituie o problemă de constituționalitate, astfel că nu pot fi reținute de Curtea Constituțională.

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 130

din 4 iulie 2000

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 din Legea nr. 54/1991
cu privire la sindicate**

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate, excepție ridicată de Societatea Comercială „Artrom” — S.A. din Slatina în Dosarul nr. 1.310/2000 al Judecătoria Slatina.

La apelul nominal răspund consilier juridic Bogdan Doru, reprezentantul Societății Comerciale „Artrom” — S.A. din Slatina, și Nicolae Vasile, reprezentantul sindicatului „Solidaritatea” din cadrul Societății Comerciale „Artrom” — S.A. Slatina.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Societății Comerciale „Artrom” — S.A. din Slatina solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. Se arată că art. 35 din Legea nr. 54/1991 încalcă prevederile art. 4 alin. (2) și ale art. 16 alin. (1) din Constituție, în ipoteza în care, din interpretarea acestui text ar rezulta că pe perioada reducerii programului de lucru cu până la 5 zile lunar Societatea Comercială „Artrom” — S.A. din Slatina are obligația să plătească salariu membrilor aleși în organele de conducere ale sindicatului, fără ca aceștia să presteze muncă în folosul angajatorului. De altfel, se apreciază că art. 35 din Legea nr. 54/1991 este abrogat în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție.

Reprezentantul Sindicatului „Solidaritatea” din cadrul Societății Comerciale „Artrom” — S.A. din Slatina solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că, potrivit contractului colectiv de muncă, liderii și viceriderii organizațiilor sindicale cu personalitate juridică, care lucrează nemijlocit în Societatea Comercială „Artrom” — S.A. au dreptul la plata salariului și pentru perioadele de până la 5 zile lucrătoare lunar, zile în care desfășoară activitate sindicală.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, întrucât textul criticat nu încalcă prevederile constituționale ale art. 4 alin. (2) și ale art. 16 alin. (1), iar din modul în care este formulată excepția de neconstituționalitate

rezultă că în cauză se pune o problemă de aplicare a legii, asupra căreia însă Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 11 februarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 1.310/2000, **Judecătoria Slatina a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Artrom” — S.A. din Slatina într-un litigiu de muncă având ca obiect încălcarea contractului colectiv de muncă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 35 din Legea nr. 54/1991, care prevăd reducerea programului de lucru al persoanelor alese în conducerea sindicatelor cu până la 5 zile lunar, sunt neconstituționale în ipoteza în care din interpretarea lor rezultă obligația unității angajatoare de a plăti persoanelor respective salariul și pentru zilele nelucrate efectiv în folosul unității. În această ipoteză, se consideră că dispozițiile criticate contravin prevederilor art. 16 alin. (1), corelate cu cele ale art. 4 alin. (2) din Constituție, întrucât creează un regim privilegiat pentru salariații care fac parte din conducerea sindicatelor, acordându-le salariu fără prestarea unei munci efective în beneficiul unității. Pe de altă parte, autorul excepției mai consideră că, datorită caracterului său neconstituțional, art. 35 din Legea nr. 54/1991 este abrogat în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție.

Judecătoria Slatina, exprimându-și opinia, apreciază că dispozițiile art. 35 din Legea nr. 54/1991 sunt în vigoare și determinante în soluționarea cauzei, astfel că din punct de vedere procedural excepția este admisibilă. Pe fond, se consideră însă că excepția este neîntemeiată. Textul de lege criticat nu creează privilegii pentru o categorie de salariați și nici nu prevede obligația unității de a plăti salarii persoanelor cu funcții de conducere în sindicat și pentru perioada reducerii programului de lucru.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. Se arată că textul de lege criticat, chiar

dacă este preconstituțional, satisface exigențele prevederilor art. 9 din Constituție, potrivit cărora sindicatele „[...] contribuie la apărarea drepturilor și la promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților”, activitatea acestora desfășurându-se conform statutelor lor și în condițiile legii. Se mai arată că „excepția de neconstituționalitate a fost ridicată pe fondul unui litigiu ce privește obligația de plată a salariului convenit liderilor sindicali, în considerarea programului redus de lucru”, iar aceasta nu este „o problemă de constituționalitate, ci una strict de aplicare a legii, fiind de competența exclusivă a instanței judecătorești”.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că dispozițiile art. 35 din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate nu contravin art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin deciziile nr. 6/1993, nr. 35/1993 și nr. 60/1992, principiul egalității în drepturi implică un tratament egal pentru situații identice sau similare și nicidecum același tratament pentru situații diferite. Se mai arată că „art. 35 din Legea nr. 54/1991, prin reducerea programului lunar de lucru cu 5 zile pentru membrii aleși în organele de conducere ale sindicatelor, care lucrează în unitate în calitate de salariați, nu are semnificația unui privilegiu, ci a unei măsuri ce dă posibilitatea liderilor sindicali să se poată ocupa de activitatea sindicatului respectiv, deci a celorlalți salariați membri de sindicat”. Textul de lege criticat nu contravine nici art. 4 alin. (2) din Constituție, care prevede că „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială”.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. 2, ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 35 din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate, care prevede: „(1) Membrii aleși în organele de conducere ale sindicatelor, care lucrează nemijlocit în unitate în calitate de salariați, au dreptul la reducerea programului lunar cu până la 5 zile pentru activități sindicale.

(2) Numărul celor care pot beneficia de prevederile alin. 1, precum și durata timpului se stabilesc prin contractul colectiv de muncă.”

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că, în ipoteza în care din interpretarea acestor dispoziții rezultă obligația angajatorului de a plăti salariu membrilor aleși în organele de conducere ale sindicatelor pentru zile nelucrate efectiv în folosul unității, se încalcă art. 16 alin. (1) și art. 4 alin. (2) din Constituție. Încălcarea constă în aceea că se creează un regim privilegiat pentru salariații care fac parte din conducerea sindicatelor prin acordarea unui salariu fără a fi prestată muncă în beneficiul unității. Se mai susține că, fiind neconstituționale, dispozițiile criticate sunt abrogate în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții”.

Art. 4 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Constituție, preținse a fi încălcate prin textul de lege criticat, prevăd:

— Art. 4 alin. (2): „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”;

— Art. 16 alin. (1): „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

I. În legătură cu susținerea potrivit căreia art. 35 din Legea nr. 54/1991 contravine prevederilor art. 4 alin. (2) din Constituție, Curtea Constituțională constată că aceste dispoziții constituționale nu sunt încălcate, întrucât textul criticat nu instituie un tratament juridic diferențiat între cetățeni, pentru nici unul dintre criteriile stabilite de acest articol din Legea fundamentală.

II. Curtea Constituțională nu poate reține nici susținerile privind incompatibilitatea art. 35 din Legea nr. 54/1991 cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție. În conformitate cu art. 9 din Constituție, „Sindicatele se constituie și își desfășoară activitatea potrivit cu statutele lor, în condițiile legii. Ele contribuie la apărarea drepturilor și la promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților”, iar potrivit art. 5, intitulat „Dreptul sindical”, din Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată de România prin Legea nr. 74/1999, „În vederea garantării sau promovării libertății lucrătorilor și a patronilor de a constitui organizații locale, naționale sau internaționale pentru protecția intereselor lor economice și sociale și de a adera la aceste organizații, părțile se angajează ca legislația națională să nu aducă atingere și să nu fie aplicată de o manieră care să aducă atingere acestei libertăți. Măsura în care garanțiile prevăzute în prezentul articol se vor aplica poliției va fi determinată prin legislația sau prin reglementarea națională. Principiul aplicării acestor garanții membrilor forțelor armate și măsura în care ele se vor aplica acestei categorii de persoane sunt, de asemenea, determinate prin legislația sau prin reglementarea națională”.

În sensul prevederilor constituționale și al normelor internaționale menționate, prin Legea nr. 54/1991 este reglementată activitatea sindicatelor, iar prin art. 35 din aceasta se stabilește dreptul persoanelor alese în conducerea organizațiilor sindicale, care lucrează nemijlocit în

unitate în calitate de salariați, de a beneficia de reducerea programului lunar de lucru cu până la 5 zile pentru activități sindicale. Acest text nu contravine art. 16 alin. (1) din Constituție. Într-adevăr, membrii aleși în organele de conducere ale sindicatelor se află într-o situație diferită față de ceilalți salariați, în sensul că aceștia trebuie să activeze pentru realizarea rolului sindicatelor, care, potrivit art. 9 teza a doua din Constituție, „*contribuie la apărarea drepturilor și la promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților*”. În jurisprudența sa constantă Curtea Constituțională a statuat că situația diferită în care se află anumite categorii de cetățeni impune și tratamentul juridic diferențiat al drepturilor și obligațiilor acestora. Astfel, de exemplu, în Decizia nr. 49 din 10 martie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 23 aprilie 1998, s-a reținut că „Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, în situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit”. De altfel, însuși autorul excepției consideră că art. 35 din Legea nr. 54/1991 este neconstituțional „în ipoteza în care prin acest act normativ ar apărea obligația Societății Comerciale «Artrom» — S.A. din Slatina ca pe perioada reducerii programului de lucru cu până la 5 zile lunar să le plătească membrilor aleși în organele de conducere ale sindicatelor salariul fără prestarea unei munci efective în folosul angajatorului”.

Față de cele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 din Legea nr. 54/1991 cu privire la sindicate, excepție ridicată de Societatea Comercială „Artrom” — S.A. din Slatina în Dosarul nr. 1.310/2000 al Judecătoriei Slatina. Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 iulie 2000.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro